

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **M. L.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 9. 2018, č. j. 32 A 17/2017 – 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

Odůvodnění:

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 9. 2018, č. j. 32 A 17/2017 – 46, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného, Krajského úřadu kraje Vysočina, ze dne 23. 1. 2017, č. j. KUJI 6856/2017, sp. zn. OOSČ 62/2017 OOSC/28, ve věci dopravního přestupku žalobce.

[2] Rozhodnutím Magistrátu města Jihlavy, odboru dopravy (dále též „správní orgán I. stupně“), ze dne 8. 12. 2016, sp. zn. MMJ/OD/17565/2016/12 (dále též „rozhodnutí o přestupku“), byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (zákon o silničním provozu), v relevantním znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl z nedbalosti dopustit dne 19. 8. 2016 v 8:06 hod. při řízení osobního automobilu Subaru, RZ X, na silnici č. 602 v obci Hubenov, část Nový Hubenov, ve směru jízdy od Pelhřimova na Jihlavu (GPS 015°28'12.683"E,

49°23'30.623"N), když v místě s nejvyšší povolenou rychlostí 50 km/h mu byla naměřena rychloměrem RAMER 10 C rychlost 87 km/h, po odečtení odchylky měřicího zařízení (před odečtením 90 km/h). Žalobce v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci o více než 30 km/h, čímž porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Žalobci byla podle § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu ve spojení s § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v relevantním znění (dále jen „zákon o přestupcích“), uložena pokuta ve výši 3500 Kč a povinnost uhradit paušální náklady řízení ve výši 1000 Kč.

[3] Výše uvedeným rozhodnutím žalovaného bylo dle § 90 odst. 5 správního řádu zamítnuto blanketní odvolání žalobce a rozhodnutí o přestupku bylo potvrzeno.

[4] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Brně. Krajský soud žalobu shora uvedeným rozsudkem zamítl. K námitce žalobce proti údajně nesprávně provedenému měření rychlosti krajský soud poznamenal, že tuto skutečnost žalobce nenamítal v rámci přestupkového řízení, ani v odvolání, ovšem s ohledem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71, publ. pod č. 3577/2017 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná též na www.nssoud.cz), přezkoumal, zda správní orgány v řízení o přestupku opatřily takovou sadu důkazů, která po provedeném zhodnocení s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že se žalobce příslušného přestupku (skutku) dopustil, a zároveň neexistují žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení jeho viny. Krajský soud si vyžádal a k důkazu při jednání soudu provedl vyjádření autorizovaného metrologického střediska (výrobce daného měřicího zařízení) RAMET, a.s., které upřednostnil před obecnými výpočty žalobce. Současně krajský soud zdůraznil, že podle konstantní soudní judikatury je pro věc klíčové, že důkaz o rychlosti byl pořízen radarem, který splňoval všechny zákonné požadavky a současně byl v souladu se zákonem o metrologii ověřen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2011, č. j. 1 As 42/2011 – 115). Krajský soud odkázal také na závěry rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 18/2011 – 54, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že takové důkazní prostředky (tj. důkazy dodané policií) jsou v zásadě dostatečné k objasnění skutkového stavu věci. Soud pak s ohledem na argumentaci žalobce doplnil dokazování uvedeným odborným vyjádřením, které potvrzuje správnost provedeného měření. Soud proto neshledal tuto žalobní námitku důvodnou.

[5] Krajský soud nepřisvědčil ani námitkám žalobce týkajícím se specifikace místa spáchání přestupku. K námitce, že nebyla přesně určena forma zavinění, krajský soud uvedl, že pro vznik odpovědnosti za přestupek je třeba, aby jednání naplňující znaky skutkové podstaty přestupku bylo zaviněné, přičemž postačuje zavinění ve formě nedbalosti. Nedbalostní zavinění žalobce je poté vyjádřeno i ve výroku rozhodnutí o přestupku a při posuzování odpovědnosti tedy nezáleží na tom, zda bylo protiprávní jednání páčáno z vědomé, či nevědomé nedbalosti, nebo v přímém, či nepřímém úmyslu. Naproti tomu se míra a forma zavinění může přímo promítnout do druhu sankce a její výměry. Správní orgán I. stupně se s formou zavinění vypořádal stručně, avšak jeho rozhodnutí nelze z tohoto důvodu označit za nezákonné. Forma zavinění byla ve výroku rozhodnutí o přestupku uvedena jako nedbalost, což dle krajského soudu postačuje, v odůvodnění rozhodnutí o přestupku poté jako minimálně nevědomá nedbalost. Ze

pokračování

stručného odůvodnění je přitom dle krajského soudu zřejmé, že správní orgán I. stupně posuzoval zavinění žalobce jako nedbalost nevědomou a z toho vycházel i při rozhodování o druhu a výši sankce.

[6] Krajský soud se dále zabýval námitkou porušení zákazu dvojího přičítání správním orgánem I. stupně. Nejprve posuzoval zohlednění spáchání přestupku v zástavbě rodinných domů, neboť dle žalobce se jedná o typický znak obce, a nelze proto k němu přihlížet jako k přitěžující okolnosti. Dle krajského soudu však k dvojímu přičítání nedošlo, neboť správní orgán I. stupně jako přitěžující okolnost hodnotil spáchání přestupku v místě zástavby rodinných domů, přičemž v obci se mohou střídat různé typy zástavby a mohou existovat i místa, kde žádná zástavba není. Dopad překročení rychlosti se může dle krajského soudu lišit dle okolní zástavby, jiný bude např. v průmyslové zóně či v blízkosti škol. Jde pouze o zohlednění vyšší intenzity přestupku.

[7] Dvojí přičítání žalobce shledával také ve skutečnosti, že žalovaný zohlednil záznamy o předchozích přestupcích spáchaných žalobcem a současně i bodové konto řidiče. Navíc mu správní orgán údajně klade k tíži předchozí spáchání přestupků, které dovozuje z evidenční karty řidiče, avšak z rozhodnutí není zřejmé, k jakým konkrétním skutkovým záznamům bylo přihlédnuto, a nemůže proto namítat, že již byly záznamy případně zahlazeny. Krajský soud přisvědčil žalobci, že skutečně nelze přihlížet k „zahlazeným“ přestupkům jako k opakovanému přestupkovému jednání (tzv. recidivě), jak bylo upraveno s účinností po vydání napadeného rozhodnutí v § 91a zákona o přestupcích. Nicméně to neznamena, že by správní orgány nemohly hodnotit podle záznamů v evidenční kartě řidiče osobnost pachatele (tzn. sklony k páčání dopravních přestupků, ochotu dodržovat předpisy, eventuálně náchylnost k nedodržování konkrétních pravidel silničního provozu). Soud uvedl, že napadenou část rozhodnutí o přestupku lze chápat jako důraz na opakované překračování nejvyšší povolené rychlosti v obci, což je doplněno argumentací, že žalobce opakovaně porušuje i další právní předpisy upravující silniční provoz. Dle krajského soudu se tak nejedná o dvojí přičítání i z toho důvodu, že jde o jiné přestupky. Navíc se to týká hodnocení osobnosti žalobce. Správní orgán nijak nedovožoval, že šlo o recidivu či snad zvlášť přitěžující okolnost, pouze uvedl, že to žalobci nesvědčí ve prospěch, což lze považovat za srozumitelné a přezkoumatelné hodnocení osobnosti pachatele.

[8] Krajský soud v odůvodnění uložené sankce neshledal ani další vady namítané žalobcem. Místo, čas a způsob spáchání přestupku jsou dostatečně popsány v rozhodnutí o přestupku. Z rozhodnutí správních orgánů je zřejmé, že se při stanovení výše sankce zabývaly všemi hledisky, když uvedly, ke kterým z nich přihlédly a jaký měla vliv na výši uložené pokuty. Pohnutky pachatele nebyly zjištěny, a tudíž nebyly ani hodnoceny. Správní orgán I. stupně přihlédl rovněž k tomu, že žalobce opakovaně nerespektuje pravidla silničního provozu. Po zvážení těchto okolností uložil správní orgán I. stupně žalobci pokutu v dolní polovině zákonné sazby, tedy ve výši 3500 Kč. Ve vztahu k závažnosti přestupku, způsobu jeho spáchání a osobě žalobce správní orgán I. stupně zhodnotil míru rizika ohrožení zákonem chráněných zájmů, osobnost žalobce, okolnosti a intenzitu jeho přestupkového jednání. Dle názoru krajského soudu správní orgán I. stupně dostatečným a přezkoumatelným způsobem zdůvodnil uložení sankce za přestupek. Správní orgány dostatečně podrobně vyjevily své úvahy týkající se výše uložené sankce, uvedly jak okolnosti přitěžující, tak polehčující. Současně soud zdůraznil, že kritéria

vyjmenovaná v § 12 odst. 1 zákona o přestupcích jsou demonstrativním výčtem, a není tedy třeba, aby správní orgány vyčerpávajícím způsobem přezkoumaly naplnění každého z nich, jak předpokládal žalobce, neboť by byla znemožněna individualizace ukládané sankce. Soud proto nemohl přisvědčit námitce žalobce, že správní orgány neodůvodnily, proč je pokuta ve výši 3500 Kč adekvátní.

[9] Ani další námitky žalobce neshledal krajský soud důvodnými.

II.

Obsah kasační stížnosti

[10] Žalobce (stěžovatel) napadá rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[11] Dle stěžovatele krajský soud nesprávně upřednostnil obecné vyjádření metrologického střediska, že vozidlo se nachází „v odpovídající pozici“ a jeho začátek v prostoru radarového svazku, místo konkrétního tvrzení stěžovatele doloženého konkrétními výpočty. Poukazuje-li krajský soud na ověření rychloměru, jeho funkce, samodetekci vadného měření atd., dle stěžovatele rychloměr není vybaven funkcí, která by hlídala dodržení všech bodů návodu, jak vyplývá z vyjádření Českého metrologického institutu přiloženého ke kasační stížnosti. Stěžovatel zpochybnil také relevanci proškolení obsluhy.

[12] Stěžovatel brojil také proti závěrům soudu týkajícím se zavinění. Dle stěžovatele je pravdou, že k odpovědnosti za přestupek stačí zavinění z nedbalosti. To však neznamená, že správní orgán nemá povinnost zavinění odůvodnit, a to v konkrétní formě, tedy též rozlišit, v jaké konkrétní formě byl přestupek zaviněn. Správní orgán I. stupně však dle stěžovatele pouze učinil závěr, že s ohledem na to, že o formě zavinění nemá poznatky, rozhodl o zavinění dle zásady *in dubio pro reo* tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Správní orgán nekonstatoval, že stěžovatel spáchal přestupek ve formě nedbalosti nevědomé, a už vůbec takový svůj závěr neodůvodnil. Ve výroku pak uvedl, že přestupek byl spáchán z nedbalosti, v odůvodnění však nerozlišil, zda z nedbalosti vědomé či nevědomé, což dle stěžovatele představuje nezákonné rozhodnutí. Měl-li by krajský soud pravdu v tom, že správní orgán tvrdil a prokázal zavinění ve formě nedbalosti nevědomé, míra zavinění se měla promítnout do výše sankce, přičemž zavinění ve formě nedbalosti nevědomé by bylo zásadní polehčující okolností.

[13] Stěžovatel napadá i závěry krajského soudu o dvojím přičítání. Krajský soud správně dovodil, že obec je zastavěné území, tedy že právě zástavba je jedním z definičních znaků obce, a tedy nutných podmínek subsumpce skutku pod danou skutkovou podstatu a že se v rámci obce mohou střídat různé typy zástavby, nemá však dle stěžovatele pravdu v tom, že v obci mohou být i místa, kde žádná zástavba není. Takový názor neodpovídá definici obce obsažené v § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu, na kterou paradoxně sám krajský soud odkazuje a dle které je obec „zastavěné území“. Pokud by tedy v místě nebyla zástavba, skutek stěžovatele by byl subsumován pod jinou skutkovou podstatu, neboť by na něj bylo hleděno tak, že se nestal v obci. Následné tvrzení soudu o tom, že rychlost vozidla je jednou z nejčastějších příčin dopravních nehod, je dle stěžovatele

pokračování

nepravdivé, nepodložené a irelevantní ve vztahu k tomu, zda je přítěžující okolností, že se v okolí nacházela zástavba rodinnými domy.

[14] Stěžovatel souhlasí se závěrem soudu, že typ zástavby může ovlivnit závažnost přestupku, nelze však dle něj dospět k závěru, že nebezpečnost přestupku bude vždy vyšší v obytné zóně a vždy nižší v průmyslové zóně. Samotný fakt, že v místě byly rodinné domy, neznamená dle stěžovatele bez dalšího, že by byl obligatorní znak daného přestupku (tj., že k němu dojde v zastavěném území, jinými slovy v obci) naplněn ve vyšší míře, než v případě naplnění zákonného znaku přestupku jiným způsobem. Nic takového netvrdil ani správní orgán I. stupně, který dle stěžovatele pouze uváděl, že přítomnost zástavby rodinnými domy je přítěžující okolností, nijak však svůj závěr neodůvodnil a stěžovatel jej navíc pokládá za nesprávný. Sama o sobě existence zástavby rodinnými domy přítěžující okolností není, naopak je-li považována za přítěžující okolnost, jedná se o porušení zásady zákazu dvojího přičítání, protože přítomnost zástavby je nutnou podmínkou naplnění skutkové podstaty a správní orgán I. stupně sice konstatoval, že v místě byla zástavba rodinnými domy, avšak ve vztahu k intenzitě naplnění zákonného znaku skutkové podstaty z tohoto faktu nic nedovožoval. Stěžovatel následně dodal, že s ohledem na druh zástavby jde patrně o jednu z nejnižších intenzit, protože „*doma přes den nikdo není*“.

[15] Námitku stěžovatele, dle které správní orgán I. stupně přihlížel též ke skutečnosti, že „*došlo k závažnému porušení právního předpisu o silničním provozu*“, jinými slovy k tomu, že překročení nejvyšší dovolené rychlosti představuje závažné porušení právního předpisu, čímž byla též porušena zásada zákazu dvojího přičítání, krajský soud dle stěžovatele nevypořádal.

[16] Ve vypořádání námítky stěžovatele, dle které správní orgán I. stupně přihlížel k evidenční kartě řidiče a k výpisu z bodového hodnocení, aniž by však vysvětlil, ke kterým záznamům přihlížel a ke kterým nikoliv, přičemž není zřejmé, jak k těmto skutečnostem přihlédl, dle názoru stěžovatele krajský soud interpretoval rozhodnutí správních orgánů v jeho neprospěch. Z rozhodnutí o přestupku skutečně není zřejmé, zda správní orgán k danému výpisu z evidenční karty řidiče a výpisu z bodového hodnocení přihlížel v rámci hodnocení osoby přestupce, nebo zda z něj dovozoval recidivu jednání, krajský soud proto měl rozhodnutí zrušit, nikoliv „domýšlet“, jakými úvahami mohl být asi správní orgán I. stupně veden.

[17] Z výroku správního orgánu I. stupně, že se stěžovatel „*opakovaně dopouští přestupků nedodržováním nejvyšší dovolené rychlosti*“, podle stěžovatele může vyplývat, že správní orgán I. stupně přihlížel ke všem přestupkům obsaženým v evidenční kartě řidiče, a to jako k recidivě, čímž by však postupoval v rozporu s institutem zahlazení odsouzení a porušil by práva stěžovatele. Správnímu orgánu však „*do hlavy nikdo nevidí*“, a proto nelze vyloučit, že správní orgán hodnotil jako jednu přítěžující okolnost záznamy v evidenční kartě řidiče, jako druhou přítěžující okolnost záznamy v bodovém hodnocení, a zároveň je zohlednil v neprospěch stěžovatele jednak proto, že jej hodnotil jako recidivistu, a jednak proto, že jej hodnotil jako osobu neukázněnou. Právě z těchto důvodů dle stěžovatele měl krajský soud přisvědčit jeho námitce, že výrok o sankci není přezkoumatelný, a rozhodnutí správních orgánů zrušit.

[18] Stěžovatel dále nesouhlasí se závěrem krajského soudu, podle něhož se správní orgány zabývaly všemi zákonnými hledisky. V kontrastu k závěru krajského soudu, že se těmito hledisky správní orgány zabývaly, je jeho závěr, že správní orgán nemá povinnost se jimi zabývat, neboť výčet v § 12 odst. 1 zákona o přestupcích je demonstrativní. Demonstrativní povaha výčtu však dle stěžovatele neznamená, že správní orgán může přihlížet jen k hlediskům, které představují přítěžující okolnosti, a nepřihlédnout k polehčujícím okolnostem, jako je zavinění ve formě nedbalosti.

[19] Na závěr stěžovatel uvedl, že výrok IV. rozsudku krajského soudu, podle něhož měla být výše nákladů státu určena v samostatném rozhodnutí, je nezákonný, neboť krajský soud nemá důvod vylučovat výrok o nákladech řízení do samotného rozhodnutí a tím stěžovatele zkracovat na právech, neboť kasační stížnost pouze do výroku o nákladech řízení je nepřipustná.

III. Vyjádření žalovaného

[20] Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě a zdůraznil, že trvá na věcné správnosti svého rozhodnutí, považuje jej za souladné s právními předpisy, a navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[21] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[22] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[23] Nejvyšší správní soud předně posuzoval námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Obsahem pojmu nepřezkoumatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v rozsudku ze dne 3. 12. 2019, č. j. 4 Azs 406/2019 – 28, v němž odkázal na svou ustálenou judikaturu, konkrétně na rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64, nebo ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245, a shrnul, že „rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu; z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě; proč považoval žalobní námitky za liché, mylné nebo vyvrácené nebo proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Dalším důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí může být případ, kdy

pokračování

soud opomněl přezkoumat některou ze včas uplatněných žalobních námitek. Nesrozumitelné je pak rozhodnutí krajského soudu především tehdy, pokud z něho není zřejmé, jak soud rozhodl, v jaké věci, pokud výrok neodpovídá odůvodnění, případně pokud jsou v rozhodnutí krajského soudu jiné vnitřní rozpory. Dle judikatury Ústavního soudu (viz např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II. ÚS 686/02) je jedním z principů, představujících součást práva na řádný proces a vylučujících libovůli při rozhodování, i povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví srov. ustanovení § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění tak musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Nepřezkoumatelné rozhodnutí nedává dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces“.

[24] Nejvyšší správní soud však takové vady rozsudku krajského soudu neshledal. Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že dle jeho názoru se krajský soud nezabýval jeho námitkou dvojího přičítání ve vztahu k hodnocení správního orgánu I. stupně, že „[s]právní orgán při rozhodování o výši sankce za přestupek obviněného vycházel z toho, že došlo k závažnému porušení právního předpisu o silničním provozu“. Přehlédnout však nelze skutečnost, že správní orgány ani soudy nemají povinnost vypořádat se s každým dílčím argumentem, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 – 43, a ze dne 11. 6. 2015, č. j. 10 Afs 18/2015 – 48). Nejvyšší správní soud má za to, že uvedenou námitku stěžovatele krajský soud dostatečně vypořádal, když se zabýval celkovým hodnocením závažnosti přestupku a dalších kritérií určujících výši sankce a své závěry dostatečně srozumitelně odůvodnil. Nebylo proto dle Nejvyššího správního soudu třeba přezkoumávat jednotlivá vyjádření správního orgánu I. stupně, která očividně měla pouze uvozující charakter.

[25] K námitkám nesprávnosti samotného měření rychlosti lze poznamenat, že se stěžovatel sice snažil zpochybnit jednotlivé důkazy, na nichž krajský soud založil svůj závěr o správnosti měření, resp. o prokázání spáchání přestupku, jako irelevantní, avšak naprosto pomíjí skutečnost, že krajský soud ke svému závěru dospěl na základě hodnocení důkazů v jejich souhrnu, neboť dokladem o správnosti měření dle judikatury Nejvyššího správního soudu je, že důkaz o rychlosti byl pořízen radarem, který splňoval všechny zákonné požadavky, a současně byl v souladu se zákonem o metrologii ověřen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2011, č. j. 1 As 42/2011 - 115). Krajský soud v tomto kontextu přihlédl dále ke skutečnosti, že k manipulaci s ním je obsluha pravidelně proškolená. Jak podotkl již krajský soud, oznámení o přestupku, záznam o přestupku obsahující fotografii měřeného vozidla, údaje o provedeném měření a ověřovací list silničního radarového rychloměru je nutno považovat za plně postačující důkazy o spáchání přestupku, není-li v rámci přestupkového řízení žádný z těchto podkladů jakkoliv zpochybňován (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56). V nyní projednávané věci stěžovatel před správními orgány uvedené důkazy nezpochybňoval, proto nelze shledat chybným postup správních orgánů, které z nich vycházely.

[26] Krajský soud přesto následně provedl dokazování s ohledem na tvrzené chyby v nastavení rychloměru, a dospěl k závěru, že námitky stěžovatele nejsou způsobilé

výsledek měření zpochybnit. Nejvyšší správní soud se proto zabýval námitkou týkající se měření rychlosti vozidla, resp. výpovědní hodnotou výpočtů stěžovatele ohledně tvrzeného odklonu záznamového zařízení od osy měřeného vozidla, což mělo způsobit nesprávný výsledek měření. Nejvyšší správní soud se ve svých rozhodnutích takto předloženými studiemi již zabýval. V rozsudku ze dne 16. 7. 2020, č. j. 3 As 185/2018 – 39, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Geometrické analýzy a matematické výpočty, které by měly rozporovat zachování předepsaného úhlu odklonu osy záznamového zařízení a radarové hlavy od osy pohybu měřeného vozidla, předkládané stěžovateli zastoupenými Mgr. Václavem Voříškem a Mgr. Jaroslavem Topolem, přitom byly Nejvyšším správním soudem opakovaně shledány nepřesnými a nevěrohodnými (viz bod [33] a [34] rozsudku č. j. 6 As 182/2019-38 a dále rozsudek ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 As 36/2019-33).*“

[27] V rozsudku ze dne 16. 4. 2020, č. j. 1 As 485/2019 – 36, pak Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „*stěžovatel ani jeho obecný zmocněnec či právní zástupce nejsou odborníky na měření rychlosti, po obsahové stránce tak výpočet nepřesahuje rovinu vlastního tvrzení stěžovatele (viz rozsudky NSS ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 As 53/2017 - 42, body 19 a 20, ze dne 31. 7. 2018, č. j. 1 As 279/2017 - 44, bod 56, ze dne 31. 10. 2018, č. j. 4 As 270/2018 - 41, bod 10, ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 As 36/2019 - 33, či rozsudek Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 7. 1. 2019, č. j. 60 A 18/2016 - 24, bod 20, nebo rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 2. 2019, č. j. 28 A 12/2017 - 46, bod 43)*“.

[28] Krajský soud dle Nejvyššího správního soudu nepochybil, jestliže si s ohledem na argumentaci stěžovatele o nesprávnosti provedeného měření vyžádal a provedl k důkazu vyjádření autorizovaného metrologického střediska ohledně dodržení návodu při měření rychlosti a následně z něj vycházel. Uvedené středisko ve vyjádření ze dne 13. 8. 2018 sdělilo, že na přiloženém záznamu o přestupku je vozidlo na příjezdu, je v pozici odpovídající použití měřiče rychlosti dle jeho platného návodu k obsluze a začátek vozidla je správně zachycen v prostoru radarového svazku. Výpočet úhlu vycházející z odměřování geometrické situace z pořízené fotografie není jako metodika výrobcem nikde popsána a její výsledky nelze brát do úvahy při posuzování správnosti záznamů z radarových rychloměrů. Přesnost měření je závislá na úhlu radarového senzoru a úhel musí být nastaven v souladu s návodem k obsluze, jehož dodržení musí potvrdit obsluha rychloměru. Za situace, kdy autorizované středisko podalo uvedené vyjádření, nelze vytýkat krajskému soudu, že jej upřednostnil před obecnými výpočty, které předložil stěžovatel (viz obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 150/2018 – 36).

[29] Pokud jde o samodetekci vadného měření, kterou však krajský soud ve svém rozsudku nezmiňoval, nelze pominout, že Nejvyšší správní soud se již ve svých rozhodnutích zabýval možnou reakcí přístroje na nesprávné nastavení úhlu. V tomto smyslu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2020, č. j. 3 As 185/2018 – 39, dle kterého v případě zařízení RAMER 10 C „*[p]okud by nebyl dodržen návod k obsluze, tak by neproběhly správně interní testy a verifikace měření a snímek by byl anulován, tedy vůbec by nedošlo k jeho zobrazení na displeji měřicího zařízení, ani k jeho uložení. Pokud je vytvořen radarem záznam, tak měřicí jednotka vyhodnotila proces měření jako správný*“ (srov. též rozsudek ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 309/2015 - 51). Stěžovatel se tedy mylí, pokud tvrdí, že takovouto funkcí uvedený radarový rychloměr nedisponuje. Stejně tak mu nelze přisvědčit, vytýká-li krajskému soudu nesprávný výklad tolerance při měření v rozmezí $\pm$

pokračování

3 km/h; krajský soud v bodu 19. napadeného rozsudku výslovně uvedl, že *zásadní nedodržení návodu k obsluze má za následek neuložení snímku nebo zobrazení některého z chybových hlášení, naopak možné odchylky jsou zohledňovány právě uvedenou tolerancí. Možnými odchylkami je přitom nutno rozumět nepatrné změny při umístění měřicího vozidla (oproti ideálnímu stavu) či technické limity rychloměru (srov. bod [30] rozsudku tohoto soudu ze dne 26. 4. 2018, č. j. 1 As 306/2017 - 32).* Správní spis v nyní posuzované věci obsahuje fotografický snímek s vyznačením rychlosti, je tedy zřejmé, že interní testy a verifikace měření proběhly úspěšně a snímek je hodnověrný. Je pravdou, že v řízení v nyní posuzované věci nebyla funkce zabraňující provedení měření chybně nastaveným měřičem prokázána, vyplývá však z výše uvedené judikatury, a proto ji nebylo nutné, i s ohledem na zásadu procesní ekonomie, ve vztahu ke stejnému typu přístroje znovu prokazovat.

[30] Na uvedeném nemůže nic změnit ani odkaz stěžovatele na vyjádření Českého metrologického institutu ze dne 11. 9. 2018, které stěžovatel poprvé předložil až v řízení o kasační stížnosti (a nikoliv řízení o žalobě). Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu „§ 104 odst. 4 s. ř. s. *in fine* brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřipustné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. *naproti* tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřihlíží“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49). Pokud by bylo v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem připuštěno uplatnění skutkových a právních novot, vedlo by to fakticky k popření kasačního principu, na němž je řízení o tomto mimořádném opravném prostředku vystavěno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2012, č. j. 4 Azs 1/2011 - 89). Soud tedy důkaz uvedenou listinou neprováděl, pouze pro úplnost, aniž by hodnotil její obsah, dodává, že se netýká přímo radarového zařízení RAMER 10 C, ale pouze obecných informací o radarových měřicích, přičemž zdůrazňuje individuální posouzení jednotlivých případů a skutečnost, že soulad s návodem k obsluze ověřuje obsluha, která je pravidelně proškolená.

[31] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud námitky směřující proti validitě měření neshledal důvodnými.

[32] Pokud jde o námitky stěžovatele týkající se určení formy zavinění, Nejvyšší správní soud uvádí, že z hlediska výroku o vině stěžovatele bylo rozhodující zjistit, zda se v jeho případě jednalo o zaviněné jednání, a to buď ve formě úmyslu, nebo nedbalosti. Již dříve Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 As 303/2016 - 37, konstatoval, že „*ani z okolností přijetí právní úpravy příkazující uvádět ve výroku rozhodnutí o přestupku formu zavinění tak nelze dovodit, že by tato povinnost zahrnovala i rozlišování mezi vědomou a nevědomou nedbalostí*“. Stěžovatel však v kasační stížnosti nenamítal, že měl být typ nedbalosti uveden ve výroku rozhodnutí, napadá samotný závěr krajského soudu, že by správní orgány vůbec konstatovaly, že se jedná o nedbalost, resp. nedbalost nevědomou, a že by svůj závěr odůvodnily. Správní orgán I. stupně se skutečně v daném ohledu vyjádřil poněkud nešťastně, avšak z formulace na straně 2 jeho rozhodnutí lze dle názoru Nejvyššího správního soudu dovodit, že posoudil zavinění stěžovatele jako nevědomou nedbalost, a to v souladu se zásadou *in dubio pro reo*, neboť skutek byl prokázán a tento typ zavinění je nejmírnější formou zavinění, která spáchání daného

přestupku odpovídá. Zároveň správní orgán vysvětlil, že k tomuto hodnocení přistoupil i s ohledem na to, že se stěžovatel ani jeho zmocněnec k formě zavinění přestupku nevyjádřili a k jednání se bez omluvy nedostavili.

[33] Pokud jde o námitku stěžovatele, že se forma zavinění měla promítnout do hodnocení výše sankce, Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 29. 11. 2018, č. j. 4 As 287/2018 - 30: „*Nejvyšší správní soud doplňuje, že otázka, zda stěžovatel spáchal přestupek ve vědomé či nevědomé nedbalosti, má skutečně svůj význam z hlediska výše sankce. Na tuto skutečnost poukázal i sám zástupce stěžovatele, kdy v kasační stížnosti citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 As 303/2016 - 37, ze kterého vyplývá, že hodnocení, zda byl spáchán přestupek ve vědomé či nevědomé nedbalosti, se má projevit ve výši sankce i úvahách o ni. V daném kontextu je však potřebné zdůraznit, že pokud by správní orgány zjistily, že se ve stěžovatelově případě jednalo o nedbalost vědomou, tedy o závažnější míru zavinění, pravděpodobně by to vedlo k uložení vyšší pokuty.*“ Ani v nyní projednávané věci správní orgán v rozhodnutí o přestupku nezmínil, že by vycházel z vědomé nedbalosti či dokonce z úmyslné formy zavinění, nelze tedy říci, že by prokázanou formu zavinění, tedy nevědomou nedbalost, nezohlednil.

[34] V posledním okruhu námitek se stěžovatel zaměřil na otázku zákazu dvojího přičítání. Dle stěžovatele krajský soud nesprávně hodnotil skutečnost, že správní orgán při stanovení sankce přihlédl ke spáchání přestupku v zástavbě rodinných domů, neboť se jedná o definiční znak obce, a tedy i o součást skutkové podstaty tohoto přestupku. Nejvyšší správní soud však uvedenému závěru nemůže přisvědčit. Jak uvedl v rozsudku ze dne 16. 5. 2018, č. j. 5 As 177/2017 - 49, „*podle § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu je obec zastavěné území vymezené dopravními značkami. Není přitom pochyb o tom, že Židlochovice jsou obcí ve smyslu citovaného ustanovení, neboť jejich území je osazeno dopravními značkami upravujícími začátek a konec obce. Na tom nemůže nic změnit ani skutečnost, že úsek pozemní komunikace, na němž byla v projednávané věci měřena rychlost, je, jak uvedl krajský soud, nezastavěný. Rozhodné je, že se tento úsek nachází v obci. Skutečnost, že některé části obce jsou nezastavěny, totiž nemění nic na tom, že obec Židlochovice je ve smyslu zákona o silničním provozu jako celek zastavěným územím vymezeným dopravními značkami a je tedy nutno na (celém) jejím území dodržovat § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu stanovenou nejvyšší dovolenou rychlost.*“ Nejvyšší správní soud dále poukazuje na přílehlavý rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 8. 2017, č. j. 33 A 82/2015 - 41, s nímž se zdejší soud ztotožnil v rozsudku ze dne 24. 1. 2019, č. j. 2 As 145/2018 - 43, a dle kterého „*vymezení obce pro účely zákona o silničním provozu je třeba považovat za autonomní definici, která sleduje čistě potřeby úpravy pravidel provozu na pozemních komunikacích.*“ „*Zastavěné území*“ představuje obecný (z hlediska logiky „rodový“) formální znak obce ve smyslu zákona o silničním provozu, který znamená toliko, že obec by měla být vymežována na pozemních komunikacích dopravními značkami v zásadě v zastavěném území (tzv. intravilánu), nikoliv mimo ně. Z hlediska působení pravidel silničního provozu je ovšem zásadní, v jakém úseku je obec na pozemní komunikaci skutečně dopravními značkami vyznačena, nikoliv zda se skutečně jedná či nejedná o zastavěné území. To neplatí pouze na účelových komunikacích, kde se obec dopravní značkou nevymezuje a kde se musí účastník silničního provozu orientovat podle charakteru okolí, případně v situacích, kdy by z jiných důvodů dopravní značka vymezující „obec“ na předmětné pozemní komunikaci chyběla (viz k tomu podrobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2013, č. j. 1 As 183/2012 - 50). Z hlediska jízdy po silnici první třídy, o kterou se v posuzované věci jednalo, při níž došlo k překročení nejvyšší

pokračování

povolené rychlosti, však může mít skutečnost, že její část dopravní značkou vyznačená jako „obec“ nevede zastavěným územím, vliv pouze z hlediska hodnocení společenské nebezpečnosti (škodlivosti) spáchaného přestupku, nikoliv však na samotnou kvalifikaci pod příslušnou skutkovou podstatu překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci“.

[35] Jak tedy vyplývá z výše uvedeného, zastavěnost území v úseku mezi dopravními značkami upravujícími začátek a konec obce není podstatná pro naplnění skutkové podstaty přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci. Naopak zastavěnost území lze hodnotit v rámci společenské škodlivosti skutku jako přítěžující, či polehčující okolnost. Nejvyšší správní soud proto shledal i tuto námitku stěžovatele nedůvodnou. Lze rovněž souhlasit s krajským soudem, že i typ zástavby může ovlivnit společenskou škodlivost skutku. K poznámce stěžovatele, že s ohledem na rodinnou zástavbu by se mělo jednat spíše o polehčující okolnost, neboť v průběhu dne se zde nikdo nenachází, Nejvyšší správní soud poznamenává, že se jedná pouze o jeho domněnku, přičemž pomíjí skutečnost, že v průběhu dne se v okolí rodinných domů pohybují jedny z nejzranitelnějších skupin v oblasti dopravy, především děti předškolního věku nebo osoby důchodového věku. Navíc daný přestupek byl spáchán v ranních hodinách, konkrétně v 8:06 hod., kdy rozhodně nelze počítat s tím, že by již všichni obyvatelé dané obce v aktivním věku byli v zaměstnání. Není zřejmé, z čeho stěžovatel dovozuje své tvrzení, že v uvedenou dobu jsou „pracující lidé v práci, neboť v obci Hubenov se prakticky u všech zaměstnavatelů pracuje od sedmi nebo od osmi hodin, důchodci pak ještě spí“. Lze proto shledat, že správní orgán I. stupně nepochybil, jestliže spáchání přestupku v zástavbě rodinnými domy v uvedenou dobu přičetl k tíži stěžovatele, např. v porovnání s průmyslovou zónou či úsekem obce bez zástavby.

[36] Porušení zákazu dvojího přičítání stěžovatel shledal také v tom, že správní orgán I. stupně přihlížel k evidenční kartě řidiče i k výpisu z bodového hodnocení, aniž by však vysvětlil, ke kterým záznamům přihlížel a jakým způsobem. Krajský soud však k této otázce dostatečně srozumitelně vysvětlil, že správní orgány nemohly přihlížet k recidivě, neboť její úprava na danou věc nedopadala. Nejvyšší správní soud s krajským soudem souhlasí, že se jednalo o srozumitelné a přezkoumatelné hodnocení osobnosti pachatele přestupku, které zdůrazňuje, že stěžovatel se opakovaně dopouští přestupků v silničním provozu překročením nejvyšší povolené rychlosti, ale i dalších přestupků, jak vyplývá z bodového hodnocení řidiče i z jeho evidenční karty.

[37] Pokud jde o zohlednění dalších kritérií dle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích, stěžovatel namítal, že krajský soud pochybil, pokud dospěl k závěru, že se správní orgán I. stupně zabýval všemi hledisky. Nic takového však z rozsudku krajského soudu nevyplývá, neboť odkazuje na skutečnosti zmíněné ve vypořádání předcházejících žalobních námitek a dále pokračuje v souhrnu dalších zohledněných kritérií. Stěžovatel se ztotožnil se závěrem o demonstrativní povaze výčtu dle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích, avšak dle něj neměly správní orgány přihlížet pouze k přítěžujícím okolnostem. Nejvyšší správní soud však neshledal, že by takový postup správních orgánů ze spisu vyplýval. Pokud jde o polehčující okolnosti, které správní orgány dle stěžovatele nezohlednily, výslovně v kasační stížnosti zmínil pouze formu zavinění z nedbalosti. Tato námitka však byla Nejvyšším správním soudem již výše vypořádána.

[38] Pokud jde o námitky směřující proti postupu krajského soudu při určování náhrady nákladů státu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že se jedná o obvyklý postup, který je v souladu se zákonem. Jak uvádí komentář k § 61 s. ř. s., „lze se setkat s případy, kdy soud vydává rozhodnutí, jímž se řízení končí, aniž by bylo známo, jaké náklady vznikly, resp. jaká je jejich výše. To se týká především nákladů placených státem, jako je svědecké a znalečné. Tyto náklady vznikají státu až vyplacením svědeckého a znalečného, jemuž musí předcházet rozhodnutí o svědeckém a znalečném. Skutečnost, že doposud nebylo o svědeckém a znalečném rozhodnuto, např. proto, že svědek při jednání soudu svědecké nevyčíslil a ani se práva na svědecké výslovně nevzdal (takže toto právo může uplatnit ve lhůtě 3 dnů), nebo proto, že znalec není schopen znalečné vyčíslit při jednání soudu, nebrání soudu, aby rozhodl ve věci samé. V takovém případě soud rozhodne pouze o tom, který z účastníků je povinen nahradit státu náklady řízení, a o poměru nákladů, které je povinen státu nahradit. O konkrétní výši náhrady nákladů řízení pak rozhodne soud samostatným usnesením, které vydá poté, co je známa konečná výše nákladů státu.“ (viz KÜHN, Zdeněk; KOCOUREK, Tomáš a kol. *Soudní řád správní: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 496.)

[39] V daném ohledu krajský soud zvolil možnost rozhodnout o nákladech státu v samostatném usnesení ze dne 19. 10. 2018, č. j. 32 A 17/2017 – 45, neboť musel nejprve rozhodnout usnesením ze dne 2. 10. 2018, č. j. 32 A 17/2017 – 44, o samotné odměně za vypracování odborného vyjádření (tedy po jednání, na němž byl vyhlášen rozsudek ve věci samé, určit výši nákladů státu) a až následně mohl rozhodnout o výši jejich náhrady stěžovatelem. Tento postup pak v žádném případě nemohl stěžovatele zkrátit na jeho právech. Ačkoliv s ním lze souhlasit, že dle § 104 odst. 2 s. ř. s. by byla nepřipustná jeho kasační stížnost, která by směřovala pouze proti zmíněnému usnesení, aniž by současně napadal kasační stížností samotný rozsudek ve věci samé (stejně jako by nemohl napadnout jakýkoli výrok o nákladech řízení, který by byl součástí rozsudku, pokud by zároveň neuplatnil přípustnou kasační námitku do hlavního výroku rozsudku o věci samé), za situace, kdy stěžovatel takovou přípustnou kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu podal, nic mu nebránilo v tom, aby zároveň napadl také zmiňované usnesení, které bylo závislé na výroku rozsudku ve věci samé (viz obdobně postup v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2020, č. j. 5 As 250/2019 – 64). Ani tyto námitky tak nejsou důvodné.

V.

Závěr a náklady řízení

[40] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[41] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, náleželo by mu tedy vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení důvodně vynaložil. Žalovanému však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné administrativní činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

pokračování

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. května 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu